

A körforgásos gazdaság és a hazai hulladékgazdálkodási tervezés

Humusz Ház

2017. Február 22.

Markó Csaba

Miről lesz szó?

- Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020 (NKP)
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.)
- Országos Hulladékgazdálkodási Terv és Országos Megelőzési Program 2014-2020 (OHT)
- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.)
- Országos Hulladékgazdálkodási Közzszolgáltatási Terv 2016 (OHKT)
- Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv 2017 (OGYHT)
- Hulladékgazdálkodási követelmények és teljesítésük

**A Nemzeti Környezetvédelmi
Program (NKP) és a
környezetvédelmi törvény
(Kvt.)**

- 40. § (1) A környezetvédelmi tervezés alapja a hatévente megújítandó, az Országgyűlés által jóváhagyott Nemzeti Környezetvédelmi Program
- 46. § (1) A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében
 - b) önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki a 48/E. §-ban foglaltak szerint, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;
 - c) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;
 - e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot

A települési környezetvédelmi programnak tartalmaznia kell

- c) a zöldfelület-gazdálkodással,
- d) a települési környezet és a közterületek tisztaságával,
- h) a települési hulladék-gazdálkodással,
- k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével

kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

- A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását.
- Települési önkormányzatok - az önálló települési környezetvédelmi program mellett vagy helyett - közös települési környezetvédelmi programot is készíthetnek.

**Az Országos
Hulladékgazdálkodási Terv
(OHT)
és a hulladék-törvény (Ht.)**

Az országos és területi hulladékgazdálkodási tervek és megelőzési programok kidolgozójának (a miniszternek) a tervek készítésébe be kell vonnia a tervezési területen működő önkormányzatokat, érdekképviselői és környezetvédelmi civil szervezeteket, az illetékes hatóságokat.

- A bevonás módja:
 - A tervek előkészítéséhez szükséges adatokat és információkat - kérésre - a megkeresésétől számított 60 napon belül, elektronikus formátumban, díjmentesen rendelkezésre kell bocsátani.
 - A tervek tervezetét 30 napos elektronikus véleményezésre a miniszter elérhetővé teszi.
 - A vélemények figyelembevételével a terveket a miniszter véglegesíti.
- A 2015. évi hulladékképződési adatokat mutatja a következő táblázat:

- Hulladékképződés, 2015. (KSH)

Mezőgazdasági, élelmiszeripari	Ipari és egyéb gazdálkodói	Építési/bontási	Települési	Veszélyes	Összesen
681 et	5.900 et	4.738 et	3.710 et	498 et	15.527 et

- Az OHT számszerű célkitűzéseit a következő táblázat mutatja:

	Hatályos EU követelmény	OHT/NKP célkitűzés	Körforgásos gazdaság javaslat	Teljesítés
Csomagolási hulladék hasznosítása	2012: 60%	2012+: 60%	-	2014: 59,7%
Csomagolási hulladék anyagában hasznosítása	2012: 55%	2012+: 55%	2025: 65% 2030: 75%	2014: 52,3%
Csomagolási papír anyagában hasznosítása	2012: 60%	2012+: 60%	2025: 75% 2030: 85%	2014: 66,1%
Csomagolási vas/acél anyagában hasznosítása	2012: 50%	2012+: 50%	2025: 75% 2030: 85%	2014: 83,5%
Csomagolási alumínium anyagában hasznosítása			2025: 75% 2030: 85%)	2014: 59,7%
Csomagolási műanyag anyagában hasznosítása	2012: 22,5%	2012+: 22,5%	2025: 55% 2030: 55%	2014: 36,7%
Csomagolási üveg anyagában hasznosítása	2012: 60%	2012+: 60%	2025: 75% 2030: 85%	2014: 36,3%
Csomagolási fa anyagában hasznosítása	2012: 15%	2012+: 15%	2025: 60% 2030: 75%	2014: 31,2%
Települési hulladék papír/fém/műanyag/üveg tartalmának anyagában hasznosítása	2020: 50%	2020: 50%	-	2014: 40,7%
Települési hulladék anyagában hasznosítása	-	-	2025: 60% 2030: 65%	2014: 30,5% 2015: 32,2%
Települési hulladék lerakása	-	2020: 40%	2030: 10%	2014: 58,8% 2015: 53,7%
Települési biohulladék lerakása	2016: <820 et	2016: <820 et 35%	2030: 30%	2014: 1000 et
Települési biohulladék anyagában hasznosítása	-	-	2025: 50% 2035: 65%	2014: 38%
Építési-bontási hulladék anyagában hasznosítása	2020: 70%	2020: 70%	2020+: 70%	2014: 75,3% 2015: 73,3%

Az Országos Hulladékkezelési Közszolgáltatási Terv (OHKT)

Hivatkozások:

- Az NHKV előkészíti és nyomon követi a végrehajtást, javaslatot tesz a közszolgáltatási területek lehetárolására
- Közbeszerzési felhívásban szerepeltetni kell
- NHKV vizsgálja, hogy a közszolgáltató megfelel-e >>
- Megfelelőségi nyilatkozat feltétele (max. 1 év)
- NHKV vizsgálja, hogy a közszolgáltatási rendszer elem fejlesztése megfelel-e >>
- Támogatás és szolgáltatási díj feltétele
- Szolgáltatási díj – pozitív és negatív eltérítések

Elvileg 2016. április 1-től, majd július 1-től, majd október 1-től!

Tartalmi és szerkezeti követelmények:

- **68/2016. (III.31.) Korm. rendelet**, hatályos 2016. IV. 01-től
- Az NHKV készíti, az NFM terjeszti a Kormány elé
- A Kormány határozatban hagyja jóvá
- Egy évre szól, évente, október 31-ig felül kell vizsgálni
- Elkészítéséhez az érintetteknek **az NHKV felhívására** 60 napon belül kell a **kért információkat** megadniuk.
- A javaslatot 30 napos véleményezésre meg kell küldeni az érintett hatóságoknak.

„A közszolgáltatási területek lehatárolását a hatályos közszolgáltatási szerződésben meghatározott hulladékgazdálkodási közszolgáltatás területi hatálya szerint kell elvégezni.”

Kapcsolat az OHT-vel és az OMP-vel:

Gyakorlatilag nincs, de!:

- Az NHKV az NFM-en keresztül az OHT-re és az OMP-ra észrevételt és javaslatot tehet, amelyet a miniszter 5 napon belül véleményezhet, amire az NHKV 10 napon belül reagálhat.
- Az NHKV javaslatait és észrevételeit az OHT-n át kell vezetni.
- A 2016. évi OHKT-t az **1250/2016. (V. 27.) Korm. határozat** hirdeti ki, végrehajtásáért az NFM minisztere felel.

Tartalma:

- Településenként felsorolja a 2014 végi közszolgáltatókat

Érdemi kérdések:

- Területi optimalizálás
- Minimálisan ellátandó feladatok – megfelelés

Területi optimalizálás:

- 23 megyei jogú város köré gyűjtési-szállítási körzetek (min. 50.000 fő, opt. 200.000 fő)
- Teljes körű elkülönített gyűjtés (?)
- Vegyes hulladék: együtemű gyűjtés (50 km), ha nem: kétütemű (átrakóval 120 km), nincs keresztezés >> kezelőlétesítmény a közszolgáltatási területen belül + közelség elve (térkép nincs!)

Minimálisan ellátandó feladatok – megfelelés

- Vegyes hulladék gyűjtése
 - Házhoz menő, min. hetente egyszer, ha bio külön, lehet ritkább
 - Időszakos helyi rendelet szerint (üdülő: 6 hónap, benne június-augusztus)
 - Kezelőbe v. átrakóra; átrakón max. 1 hét
 - Előkezelőbe; válogatás: 1. anyagában, 2. energetikailag
 - 1. mágnes + 20% (max. 50% idegen anyag) 10-15% > 2.
 - 2. 30-35%
 - Gyűjtőedény; egyedi azonosító („kuka” > zárt, pormentes, konténer > zárt v. takart, zsák > szakadásmentes, zárt jármű
 - Lerakás: max. összes gyűjtött 65%-a

- **Elkülönített gyűjtés**

- ***Gyűjtősziget/udvar***

- Papír, üveg, műanyag, fém
- Gumiabroncs, zöldhulladék
- Akkumulátor, e-hulladék, egyéb veszélyes

- ***Házhoz menő***

- Papír, műanyag, fém

- ***Zöldhulladék***

- Családi ház évi 10x (IV-XI. + 2x I.)
- Tömb/társasház évi 4x (helyi rendelet, I. hó kötelező)
- Kötegelve v. aprítva, ill. gyűjtőponton v. udvarban v. másképp; max. 20 km.
- Kezelőbe, ha kell, előkezelőbe > 80% komposzt, maradék 90%-a energetika

■ Elkülönített gyűjtés

- *Csomagolás*

- Lakosonként évi 10 kg papír, 6 kg üveg, 4 kg műanyag, 1 kg fém visszagyűjtése/hasznosítása 90%-ban
- Zsákos: azonosítható tartalom
- Gyűjtősziget: min. 1,5 m³-es, alul üríthető (harang) edény
- Hulladékudvar: min. 5 m³-es konténer, díjmentes, ha a díjat megfizette. Nyitva: min. 9 hó, 20 óra/hó
- Átadható mennyiség: helyi rendelet szerint
- Hulladékkezelőbe, szükség esetén átrakóba (max. 1 hó)
- Válogatóműben: max. 5% idegen anyag, maradék 90%-a energetikai (üveg, fém?).
-

■ Elkülönített gyűjtés

Az összes begyűjtött hulladékból a következő haszonanyag kinyerési arányokat kell teljesíteni:

- papír 5-9%,
- csomagolási műanyag 5-10%, csomagolási fém 0,5%, csomagolási üveg 2%,
- nem csomagolási műanyag 0,5%, nem csomagolási fém 0,5%,
- elektronikai hulladék 0,5%,
- biológiailag lebomló hulladék 11-15% (ebből zöld hulladék min. 1-3%),
- textil 0,5%,
- veszélyes összetevők, amelyek hasznosítása biztosított 0,5%,
- lom hulladék (ha hasznosítása biztosított) 3%,
- építési-bontási hulladék, gumiabroncs begyűjtésből 100%,
- kezelési maradékok energetikai hasznosítása 15-25%.

■ Települési hulladék összetétele, %, 2015. (KSH)

Papír	Textil	Műanyag	Üveg	Fém	Bio	Lom	Veszélyes	Egyéb
13,4	3,5	13,0	3,5	1,8	22,5	3,1	0,7	38,6
496 et	130 et	482 et	130 et	66 et	834 et	115 et	26 et	1.431 et

■ Települési hulladék gyűjtése és kezelése, 2015. (KSH)

	Gyűjtés		Kezelés			
	Elkülönített	Vegyes	Anyagában hasznosított	Komposztált	Energetkailag hasznosított	Lerakott
ezer tonna	796	2.916	964	230	525	1.991
%	21,5	78,5	26,0	6,2	14,1	53,7

Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv (OGYHT)

- OGYHT 2017-es célszámai
- Csomagolás, tonna

	Kibocsátás	Anyagában hasznosítás		Energetikai hasznosítás	Összes hasznosítás
Papír	444.531	355.000	79,9%	26.160	381.160
Vas/acél	53.096	61.472	80%	-	61.472
Alumínium	23.748			-	
Műanyag	311.225	96.000	30,8%	67.000	163.000
Üveg	122.717	60.000	48,9%	-	60.000
Fa	234.388	43.700	18,6%	8.600	52.300
Társított	25.745	3.850	15,0%	8.900	12.750
Egyéb	796	150	18,8%	800	950
Összesen	1.216.246	620.172	51,0%	111.460	731.632

Köszönöm a figyelmüket!

- **Markó Csaba**
- **KSZGYSZ szakértő, szakmai igazgató**
EnviCult Kft., ügyvezető
- **envicult@gmail.com**
- **+36 70 6160764**